

[Stats- og udenrigsministeren.]

standstal som mere egnet end pristallet som regulator for lønnen. Som det høje ting vil erindre, var det det ærede medlem hr. Erik Eriksen, som for 5 år siden første gang rejste en diskussion om et velstandstal. Det var under den prisstigningsbølge, som Koreakrigen medførte. Den daværende finansminister, det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, nedsatte et udvalg til at overveje, om der var grundlag for at indføre et sådant velstandstal eller foretage andre ændringer i pristalsberegningen. Udvalget indstillede, at man ikke foretog nogen ændring, og den daværende regering lod derefter sagen falde.

Nu vender det ærede medlem hr. Erik Eriksen altså tilbage til spørgsmålet. Jeg vil ikke på forhånd afvise, at forholdene i mellemtiden kan have ændret sig, så der nu er et nyt grundlag for en drøftelse af sagen. Det forekommer mig imidlertid, at der er en forskel på situationen dengang og nu. Dengang var det det karakteristiske, at vore importpriser steg meget stærkt, medens vore eksportpriser kun langsomt fulgte efter. Nu er det bl. a. også eksportpriserne, der stiger.

Jeg er ikke helt sikker på, at det ærede medlem virkelig har tænkt tanken helt igennem, før han rejste den påny.

Som et muligt middel mod pris- og lønstigningerne omtalte det ærede medlem hr. Aksel Møller en tanke, han allerede tidligere har fremsat offentligt. Det er den tanke, at man skulle nedsætte skatterne eller afgifterne og derigennem påvirke pristallet i nedadgående retning; dette ville igen medføre, at lønninger, pensioner, aldersrente o. s. v. blev holdt nede, således at vi undgik den købekraftsudvidelse, som det ærede medlem mente ellers ville finde sted.

Jeg forstod det ærede medlems udtalelser således, at han ikke selv var helt overbevist om holdbarheden i sit ræsonnement, og han ville gerne vide, hvorledes „statens statistikere“ opgjorde statens og samfundets tab og gevinst ved en sådan fremgangsmåde. Jeg kan egentlig godt forstå denne usikkerhed. Som medlem af regeringen Erik Eriksen var det ærede medlem jo medansvarlig for en skatteforøgelse på mange hundrede millioner kroner og kender altså til bevæ-

gelser, som foregår i en periode med et regeringsansvar.

Jeg skal ikke ved denne lejlighed gå ind i en økonomisk detailudredning af, hvilke virkninger en gennemførelse af det ærede medlems tanke ville få, men jeg skal knytte nogle få bemærkninger til den. Hvis forholdet var det, at samtlige indtægter her i landet blev reguleret efter pristallet, måtte det vel være rigtigt, at en nedsættelse af skatter og afgifter ville medføre først en nedgang i pristallet og dernæst en nedgang i alle indtægterne og en stabilisering af pengeværdien. Men sådan forholder det sig jo ikke. Selvom det i dag er en stor del af indtægterne, der følger pristallet, så er det dog langt fra dem alle. Det gælder f. eks. ikke landbrugets og heller ikke de andre eksporterhvervs. En skattelettelse eller en nedsættelse af afgifterne ville betyde, at disse sidste befolkningsgrupper ville få flere penge til rådighed og udvide deres forbrug. Det må betyde, at den samlede efterspørgsel bliver forøget; man vil altså, såvidt jeg da kan vurdere den tanke, der er rejst, opnå det stik modsatte resultat af det tilsigtede.

En anden betænkelighed af mere politisk natur forekommer der mig at være ved dette forslag. Da vi i forrige samling gennemførte en række nye afgifter og afgiftsforhøjelser, drog vi omsorg for, at de ikke fik virkninger for pristallet. Hvis det ærede medlems tanke skal have nogen mening, må forudsætningen imidlertid være, at ændringer i skatter og afgifter påvirker pristalsbudgettet, og det er jo også klart fremgået af det ærede medlems synspunkter, at det er, hvad han tænker på. Kan man forestille sig, at vi skal holde afgifterne udenfor pristallet, når de sættes op, men indregne dem i pristallet, når de sættes ned? Jeg kan ikke se, at det er rimelig fremgangsmåde.

Det er mit indtryk, at det ærede medlem har den opfattelse, at pristalsreguleringen af lønningerne medfører, at forbruget stiger, når priserne bevæger sig op. Det er nu ikke netop den forestilling, der er udbredt blandt lønmodtagerne.

Jeg tror ikke på, at det ærede medlems forslag vil have den tilsigtede virkning. Jeg er bange for, at det kan få den stik modsatte virkning.